

Anorexia Nervosa -aptitlöshet

Är en allvarlig form av ätstörning som innebär att man får en förvriden kroppsuppfattning och en fruktansvärd rädsla för viktuppgång. Tvångsbeteende kring vad, när och hur man äter. Mitt föredrag är inte på något sätt undersöknings eller forskningsbaserat utan mina upplevelser och erfarenheter är det som jag utgår ifrån och delar med mig av. Det finns dock en del fakta som kan vara intressant som bakgrund. Första gången sjukdomen dokumenterades var någon gång på senare delen av 1800-talet. Sjukdomen har gått allt längre ner i åldrarna. Det är främst flickor som blir drabbade men tyvärr ökar den även bland pojkar. Ca 10 % avlider av sjukdomen eller följer av den. Självmord är inte ovanligt. Självskaumbeteende är ofta sammankopplade med sjukdomen. Förmågan att se hur man verkligen ser ut finns inte. Trots att benkotorna sticker ut så upplever man sig som tjock. Rädslan av att gå upp i vikt gör att ofta till att börja med så tränar man så fort man ätit något. Man börjar minska på allt intag och räknar kalorier väger sig mäter midjemått m.m . Om det inte räcker med dessa insatser så kräks mat upp för att uppnå sina mål.

Hur kan vi upptäck ätstörning

I mitt arbete som hem och konsumentkunskapslärare upplevde jag att fokuseringen på vad eleverna äter ofta handlade om att räkna kalorier och prova olika dieter för att få en kropp som är accepterad av omgivningen vilket i deras värld var att vara smal. Ofta så är det högpresterande elever som inte nöjer sig med att vara medelmått, en del kopplar ihop sin prestation med kroppen inte sällan idrottsungdomar. Jag försökte alltid bygga på en bra relation så att vi kunde föra konstruktiva samtal. När det kändes som att det gått lite för långt kopplade jag in vårdnadshavare och försökte se till att professionell hjälp kunde ges. Som mamma blev situationen helt annorlunda. Alla kloka ord och råd kom på en helt annan nivå eftersom hjärtat blev starkare än hjärnan. Vår dotter var en högpresterande högstadieselev som var lite överviktig men med tanke på mina erfarenheter från skolan så var vi mycket noga med att inte påpeka detta. Vi tog ett beslut att tillsammans gå och träna regelbundet tillsammans för att må bra. Vi trivdes alla och fick ytterligare en gemensam fritidsaktivitet. Emelie har aldrig varit speciellt idrottsintresserad vilket gjorde att vår träning även stärkte hennes självförtroende. Omgivning började snart kommentera hennes viktnedgång med positiva kommentarer. Nu börjar Emelie träna mera själv. Löpträna, långa promenader och även börja fundera på vad hon äter. Trots mina erfarenheter av just detta så inser jag eller vill inte inse vart vi är på väg. Emelies syskon påpekar för oss att det skett en förändring med henne. De tycker inte att hon är sig lik. Vi närmar oss sommaren och Emelie har fått sommarjobb på västkusten. Hon kommer att vara borta från oss i 6 veckor . Vi hoppas och tror att det säkert blir en bra förändring för henne. Vilket blev tvärtom. En mager, deprimerad och sargad dotter är vad vi får hem. Hon har dock träffat kärleken under sommaren. Han ger omtanke, tröst och hjälper henne äta upp maten !!! Hon binder helt upp sig till kärleken till honom . Vi äter alltid middag tillsammans men den kräks oftast upp det, antingen på toa eller går en promenad direkt efter måltiden. Hon väljer ofta att stanna hos pojkvännen för att äta middag, nu eskalerar lögnerna mer och mer. Hennes tidigare stora musikintresse avtar allt mer. Umgänget med vännerna har nästan helt upphört.

Psykiska och Fysiska konsekvenser

Vi upptäcker att Emelie även har börjat skära sig, skållar sig i bad med hett vatten och utsätter sin kropp för att skingra sin ångest. Hon börjar skolka från skolan det finns ingen ork kvar. Vi är nu inskrivna på ätstörnings- enheten. Emelie försöker gå lite i skolan men åker på samtal och tränar att

äta. Kroppen är så slut att hon måste åka taxi till och från mötena. Isoleringen är nu total. Hon har inget umgänge förutom oss och pojkvännen. Kroppen börjar också säga ifrån. Hon kan inte kissa, vi måste åka in och tappa henne, mensen har försvunnit, hon har tappat massor med hår, naglarna och läppar är sönderspruckna och huden börjar bli hårbeklädd för att kunna försvara sig mot kyla. Sover med fleckkläder, värmefilt och elmadrass. Blir så småningom helt sjukskriven så även vi för att kunna vara nära henne. Hemma börjar hon läsa recept och baka massor med godsaker som hon själv inte äter. Helt fixerad av recept och kokböcker. Vi ber om att få lägga in henne men man anser inte att behovet är tillräckligt stort. Väger 37 kg och en puls på 38. Våga ifrågasätta och ställa krav. Vi orkade inte heller hela vägen. Försöker sig på skolan en gång till men det faller igenom ganska snart. Blir till slut inlagd på en bland avdelning, vilket vi i efterhand insåg blev helt fel. Emelie fyller tjugo och bestämmer sig för att det är hon och inte vi som ska avgöra vilka behandlingar hon behöver. Åkte ut och in för sina ångestattacker men fick till slut ganska bra hjälp. Vilket innebar att hon sakta började bygga upp sig och hitta lite av sig själv. Detta fick också konsekvensen att hon började bli sitt eget jag som hennes pojkvän inte kände igen. Hon blev så stark att hon orkade bryta upp och starta upp på nytt.

Vad händer sen

Emelie har inte orkat fullfölja någon utbildning, men arbetar som kafebiträde, hon arbetade ibland 14 dagar i sträck och tyckte livet var fantastiskt. Det blev ett nytt sätt att döva ångesten. Träffade en ny kille som ställer lite krav både på henne och deras liv vilket har varit positivt. Hon döljer dock vissa delar fortfarande för honom. Syskon och syskon barnen har fortfarande sporadisk kontakt. Vi får tränga oss på för att hålla kontakten vid liv. Träffas nu en gång i veckan och går framåt sakta. Idag är fokus fortfarande utseende fixerat men mer handgripligt. Emelie går idag på behandling och medicinering men gör framsteg och vi har börjat hitta tillbaka till varandra och livet.